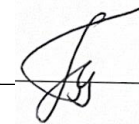

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти

Затверджено

На засіданні кафедри спеціальної освіти
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 27.08. 2024 р.)

В.о.завідувача кафедри _____ доц. Породько М.І.

**Силабус з навчальної дисципліни «Науково-теоретичний аналіз діагностики та корекції мовленнєвого розвитку осіб з аутизмом»,
що викладається в межах ОНП «Психолого-педагогічний супровід осіб з аутизмом»
для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта**

Львів 2024 р.

Назва дисципліни	Науково-теоретичний аналіз діагностики та корекції мовленнєвого розвитку осіб з аутизмом
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського,7,
Викладач (-і)	Породько Мар'яна Ігорівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної освіти факультету педагогічної освіти.
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта/Педагогіка
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Науково-теоретичний аналіз діагностики та корекції мовленнєвого розвитку осіб з аутизмом» є дисципліною вільного вибору аспіранта з блоку «Глибинні знання зі спеціальності» для освітньої професійної програми Психолого-педагогічний супровід осіб з аутизмом, яка викладається в __3__ семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Ключові слова	Розлади аутистичного спектра, мова, мовлення, комунікація, етіологія, патогенез, клінічна симптоматика, порушення мовлення, корекція
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	вівторок 15.00-16.30 (кафедра спеціальної освіти, вул. Туган-Барановського, 7) Онлайн консультації
Контактна інформація викладача	Моб.: +380679318319 ел. пошта: maryna.porodko@lnu.edu.ua
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна "Науково-теоретичний аналіз діагностики та корекції мовленнєвого розвитку осіб з аутизмом" спрямована на вивчення організації роботи логопеда по діагностиці та корекції мовлення осіб з аутизмом, структуру роботи, процесів формування мовленнєвої діяльності осіб з аутизмом. Курс розроблено відповідно до ОНП «Психолого-педагогічний супровід осіб з аутизмом» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для здобувачів із спеціальності 016 Спеціальна освіта
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної	<i>Оцінювання</i> проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:

діяльності)

- практичні заняття: максимальна кількість балів 16 практичних за індивідуальну підготовку до практичного (кожне практична заняття передбачає виконання системи завдань). Кількість балів, що виставляється за практичне заняття, враховує: відповіді студентів на проблемні питання за змістом теми; обговорення сутності та детермінації проблем. Здобувачі вищої освіти повинні бути готові до групового контролю на практичних заняттях (тестування, фронтальне опитування, дискусія);

- контрольна робота: максимальна кількість балів 20 (2 модульні по 10 балів);

- самостійна робота - 32 балів (по 2 бали за кожен тему).

Підсумкова максимальна кількість балів 100.

Критерії оцінювання:

Повна відповідь на практичному занятті – 2 бали за одну правильну відповідь; 1 бал – часткова відповідь; 0 балів – студент не готовий до практичного заняття.

Самостійна робота – 1 бал повна, аргументована відповідь, 0,5 бала – часткова відповідь. доповідей, повідомлень. 0 балів – студент не має виконаного самостійної роботи.

Академічна доброчесність: Очікується, що завдання самостійної роботи до кожної теми, виконані здобувачами вищої освіти, будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичного матеріалу з навчальної дисципліни перевіряється шляхом усного опитування, поточного програмованого контролю знань, оцінки умінь аналізувати проблемні ситуації. Водночас обов'язково враховуються: присутність на заняттях та активність здобувача вищої освіти під час практичного заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання. Семестрова підсумкова оцінка визначається як сума балів з усіх запланованих видів навчальної роботи.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

**Література для вивчення
дисципліни**

Базова

1. Логвінова І. П. До проблеми формування невербальних засобів комунікативної діяльності дітей із розладами спектра аутизму / І. П. Логвінова // наук.-метод. журнал «Логопедія». – 2011. – № 2. – С. 40–44.
2. Логопедія: підручник / За ред. М.К.Шеремет . – Вид. 3-тє, перер. та доповн. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2015.
3. Островська К.О. Засади комплексної психолого-педагогічної допомоги дітям з аутизмом : Монографія / Островська К.О. — Львів: Тріада плюс, 2012. — 520 с. 74. Островська К.О. Терапія і навчання аутичних дітей// Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами. Збірник наукових праць. – №1 (3). – К.: Університет «Україна», 2004. – С.528–534. 75
4. Породько М.І. Особливості роботи логопеда над викликанням мовлення у дітей з розладами аутистичного спектру дошкільного віку. Матеріали звітних наукових конференцій факультету педагогічної освіти. Секція спеціальної освіти та соціальної роботи. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. – 2022. – №7. – С.124-127.
5. Породько М.І., Шевчук К.М. До питання розвитку комунікативної сфери дітей з розладами аутистичного спектра. «Світ наукових досліджень. Випуск 11»: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції, (м. Тернопіль, Україна – м. Переворськ, Польща, 22-23 липня 2022 р.). [редкол. : О. Патряк та ін.]; ГО «Наукова спільнота»; WSSG w Przeworsku. Тернопіль: ФО-П Шпак В.Б. С. 48-51.
6. Породько М.І., Шевчук К.М. Розвиток комунікації як чинник соціалізації осіб з розладами аутистичного спектра в закладах середньої загальної освіти. Матеріали студентських наукових конференцій кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи “Актуальні проблеми української освіти”. Відп. за вип. О. Квас, упоряд. М. Крива. Вип. 18. Львів: Малий видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2022. С. 38-41.
7. Породько М.І., Шевчук К.М. Психофізіологічні механізми мовленнєвої діяльності в онтогенезі. Матеріали звітних наукових конференцій факультету педагогічної освіти. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2023. Вип. 8. С. 102-103.
8. Породько М.І., Шевчук К.М. Особливості організації навчального процесу для учнів з розладами аутистичного спектра. Матеріали студентських наукових конференцій кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи “Актуальні проблеми освіти в Україні” / Відп. за вип. О. Квас, упоряд. М. Крива. Вип. 19. Львів: Малий видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2023. С. 149-152.
9. Породько М.І., Шевчук К.М. Розвиток комунікації у дітей з розладами аутистичного спектра під час занять з оздоровчого спрямування. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник

наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2023. – Вип. 66. Том 3. С. 194-201. http://www.aphn-journal.in.ua/archive/66_2023/part_3/27.pdf.

10. Породько М.І., Мельник М.І. Особливості вербальної комунікації дітей дошкільного віку з розладами аутистичного спектра. Освітній альманах - 2024. Сучасні погляди та актуальні проблеми педагогічної освіти : Збірник матеріалів ІХ- міжнародної студентської наукової конференції/ За заг. редак. Н. Мачинської. - Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2024. С. 222-227. https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/04/Osv-tn-y-almanakh_2024_.pdf

11. Породько М.І. Робота логопеда над імпресивним мовленням з дітьми раннього віку із розладами аутистичного спектра. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 77, том 2, 2024, С. 280-285. http://www.aphn-journal.in.ua/archive/77_2024/part_2/43.pdf

12. Скрипник Т. В. Системно-феноменологічний підхід до діагностики і корекції розвитку дітей з аутизмом. – Рукопис. Дисертація на пошук наукового ступеня доктора психологічних наук по спеціальності 19.00.08 – спеціальна психологія. – Інститут спеціальної педагогіки НАПН України. – Київ, 2010.

13. Соловова Т. І. Особливості розвитку мовленнєвої компетентності у дітей дошкільного віку з розладами аутистичного спектра. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 05 – соціальні та поведінкові науки, спеціальність 053 – психологія. – Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Київ, 2021.

14. Шульженко Д.І. Аутизм не вирок / Шульженко Д.І. – Львів, 2010. – 224 с. Шульженко Д. І. Основи психологічної корекції аутистичних порушень у дітей: Монографія / Діна Іванівна Шульженко. – Київ, 2009. – 385

Допоміжна

1. Speech Development Across Subgroups of Autistic Children: A Longitudinal Study. *Journal of Autism Dev Disord* 53 , 2570–2586 (2023). <https://doi.org/10.1007/s10803-022-05561-8>
[SpringerLink](#)
2. Maffei MF, Chenausky KV, Gill SV, Tager-Flusberg H, Green JR. Oromotor skills in autism spectrum disorder: A scoping review. *Autism Res.* 2023 May;16(5):879-917. doi: 10.1002/aur.2923. Epub 2023 Apr 3. PMID: 37010327; PMCID: PMC10365059.
3. Vogindroukas I, Stankova M, Chelas EN, Proedrou A. Language and Speech Characteristics in Autism. *Neuropsychiatr Dis Treat.* 2022 Oct 14;18:2367-2377. doi: 10.2147/NDT.S331987. PMID: 36268264;

	<p>PMCID: PMC9578461.</p> <p>4. Boucher J. Research review: structural language in autistic spectrum disorder - characteristics and causes. J Child Psychol Psychiatry. 2012 Mar;53(3):219-33. doi: 10.1111/j.1469-7610.2011.02508.x. Epub 2011 Dec 21. PMID: 22188468.</p> <p>5. Kjellmer L, Fernell E, Gillberg C, Norrelgen F. Speech and language profiles in 4- to 6-year-old children with early diagnosis of autism spectrum disorder without intellectual disability. Neuropsychiatr Dis Treat. 2018 Sep 20;14:2415-2427. doi: 10.2147/NDT.S171971. PMID: 30275695; PMCID: PMC6157542.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <p>1. Психологія мовлення і психолінгвістика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Калмикова Л.О., Калмиков Г.В., Лапшина І.М., Харченко Н.В.; За заг. ред. Л.О.Калмикової. – К.: ПереяславХмельницький педагогічний інститут, в-во “Фенікс”, 2008. – 245 с. https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/05/Kalmykova_Psykholohiia-movlennia-i-psykholinhvistyka.pdf</p>
<p>Мета, цілі та компетентності</p>	<p>Метою дисципліни "Науково-теоретичний аналіз діагностики та корекції мовленнєвого розвитку осіб з аутизмом" є формування у здобувачів освіти знань із основних технологій діагностики та корекції мовлення дітей аутизмом, шляхів подолання мовних, мовленнєвих та комунікативних порушень.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомити аспірантів із сучасними закордонними та вітчизняними практиками для дітей з аутизмом по діагностиці, корекції мови, мовлення та комунікації; - розкрити особливості та закономірності мовного, мовленнєвого розвитку та комунікації, а також потенційні можливості розвитку мовлення усіх категорій дітей з аутизмом; - виховувати в здобувачів освіти таких важливих професійних рис як здатність до аналізу структури порушення, розробки науково обґрунтованих дослідницьких методів та засобів по корекції мови, мовлення та комунікації у дітей з РАС; - поглиблення теоретичних знань, удосконалення практичних умінь і навичок, набуття досвіду творчої діяльності, спрямованої на пошук ефективних шляхів у роботі з дітьми із РАС. <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК-1. Здатність розв’язувати комплексні проблеми у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів</p>

	<p>професійної етики та академічної доброчесності. ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність); ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>СК-3. Здатність проєктувати, моделювати, розробляти нові технології, методики і засоби у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти, зокрема в аутології; СК-4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти, забезпечувати якість виконуваних досліджень та дотримання права інтелектуальної власності. СК-6. Здатність здійснювати науково-педагогічну та освітню діяльність у закладах вищої освіти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти; СК-7. Здатність до розуміння і узагальнення сучасних наукових теорій і методів та вміння їх ефективно застосовувати для організації спеціальної та інклюзивної освіти дітей з аутизмом.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>При викладанні навчальної дисципліни використовуються різноманітні методи та техніки – як традиційні, так і сучасні (особистісно-орієнтовані, інформаційно-комунікаційні тощо). При цьому навчання є студентоцентричним та здійснюється через залучення до активної практичної діяльності. Зокрема, для активізації навчального процесу передбачено застосування інтерактивних методів навчання з використанням новітніх мультимедійних технологій (робота при логопедичних обстеженнях, командна робота).</p> <p>Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різноманітних методів та технік викладання і навчання:</p> <p><i>Пояснювально-ілюстративний метод:</i> лекція у формі розповіді – для пояснення складного теоретичного та (або) великого за обсягом навчального матеріалу.</p> <p><i>Репродуктивний метод:</i> відтворення і повторення способу діяльності за сформованим динамічним стереотипом дій – для засвоєння основних понять.</p> <p><i>Активні методи навчання:</i> послідовна й цілеспрямована постановка перед студентами завдань, розв'язуючи які вони активно засвоюють нові знання.</p> <p><i>Частково-пошуковий (евристичний) метод:</i> залучення студентів до самостійного розв'язання пізнавального завдання. При цьому студенти опановують різні способи пошуку інформації, формують переконаність в істинності нових знань, аналізують достовірність отриманих результатів та можливі помилки та труднощі.</p>

	<p><i>Наочні методи:</i> ілюстрування, демонстрування, комп'ютерна презентація тощо.</p> <p><i>Робота з навчально-методичною літературою,</i> науковими джерелами і електронними ресурсами (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату).</p> <p><i>Методи організації самостійної роботи:</i> розв'язання завдань, виконання проєктів, індивідуальних і командних творчих завдань.</p> <p>Лекції органічно поєднуються не лише з практичними заняттями, а й із самостійною роботою, яка полягає в самостійному опрацюванні теоретичного матеріалу, підготовці до практичних занять, пошуку необхідної інформації, підборі та огляді літературних джерел за заданою тематикою, виконанні індивідуальних завдань тощо.</p>
Необхідні обладнання	Мультимедійний проєктор, фліпчарт, маркери.
Обсяг курсу	<u>48</u> годин аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 42 годин самостійної роботи (для студентів денної форми навчання)
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.
Питання для іспиту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основи мовлення та мовленнєвої діяльності осіб з розладами аутистичного спектра 2. Лінгвістична основа мовленнєвої діяльності 3. Розвиток мовленнєвої діяльності в онтогенезі. 4. Мовленнєві системи та їх роль в мовленні людини 5. Роль сенсорних систем в розвитку мовлення дітей з розладами аутистичного спектра 6. Анатомо-фізіологічні основи мовленнєвої діяльності дітей з розладами аутистичного спектра 7. Психофізіологічна характеристика мовлення дітей з розладами аутистичного спектра. 8. Онтогенетичні особливості мовлення у нормі та з розладами аутистичного спектра. 9. Причини відсутності мовлення у аутичної дитини 10. Супутні логопедичні діагнози при аутизмі, які унеможливають виникнення усного мовлення у дитини з РАС. 11. Огляд мовленнєвого розвитку при аутизмі: загальні тенденції та відхилення 12. Специфіка розвитку різних аспектів мовлення у осіб з РАС: фонетичний та фонологічний розвиток, лексичний запас, граматична структура. 13. Характеристики мовлення осіб з РАС: ехололія, проблеми з прагматикою мовлення, монотонне мовлення.

14. Особливості вербальної та невербальної комунікації аутичних дітей
15. Специфіка взаємодії та комунікації з особами з РАС: стратегії побудови ефективної комунікації, адаптація середовища.
16. Етапи становлення експресивного мовлення у аутичних дітей.
17. Характеристика всіх коомпонентів мовлення у осіб з розладами аутистичного спектра.
18. порушення звуковимови
19. порушення лексичного та граматичного компоненту дітей з розладами аутистичного спектру в різних вікових періодах.
20. Стан прагматичного мовлення дітей з РАС.
21. Стан зв'язного мовлення дітей з РАС
22. Методи діагностики мовленнєвих порушень при РАС: інструментальні та неінструментальні методи, оцінка мовленнєвого розвитку
23. Сучасні діагностичні методики, що використовуються у дітей з РАС.
24. Сучасні діагностичні методики з підлітками та дорослими з РАС.
25. Методики корекції основних проявів РАС, які використовуються в світі
26. Підходи, на які поділяються методики.
27. Основні принципи та задачі АВА – терапії.
28. Навчання опорним навичкам (PRT), його основні переваги.
29. Завдання, принципи та цілі методики ТЕАССН.
30. Цілі методики RDI. Ігри, які відповідають принципам RDI.
31. Задачі, які характерні для метода DIR Floortime.
32. Логопедична робота з немовленнєвими дітьми із РАС
33. Коморбідність у структурі мовлення дітей з РАС.
34. Альтернативна комунікація у роботі з дітьми із РАС
35. Структура роботи над розвитком мовлення у дітей раннього віку з РАС.
36. Ефективні підходи до навчання мовлення та комунікації: раннє втручання, інтегровані методики.
37. Використання візуальних підтримок у навчанні мовлення: картки з зображеннями, піктограми, візуальні розклади
38. Сучасні методи логокорекційної роботи з дітьми із РАС різного віку.
39. Огляд сучасних корекційних методик над мовленням дітей з РАС.
40. Корекція імпресивного мовлення дітей з РАС.

	<p>41. Корекція експресивного мовлення дітей з РАС</p> <p>42. Корекція письма і читання дітей з РАС</p> <p>43. Методики розвитку комунікації дітей з РАС різного віку</p>
Підсумковий контроль, форма	іспит
Пререквізити	Сучасні технології у спеціальній освіті, Педагогіка вищої школи, Науковий семінар
Програмні результати навчання	<p>РН3. Мати дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, розв'язання значущих проблем у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти.</p> <p>РН4. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження зі спеціальної та/або інклюзивної освіти, здійснювати критичний аналіз результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням академічної доброчесності.</p> <p>РН6. Формулювати і перевіряти гіпотези у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень, статистичного аналізу та комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.</p> <p>РН7. Розробляти та досліджувати концептуальні та інші моделі педагогічних ситуацій, нових методик, інструментів тощо, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти та у дотичних міждисциплінарних напрямках.</p> <p>РН10. Організовувати та здійснювати освітній процес у сфері спеціальної та інклюзивної освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти та викладати навчальні дисципліни зі спеціальної та/або інклюзивної освіти у закладах вищої освіти</p> <p>РН 11. Уміння застосовувати набуті знання основних методів та прийомів спеціальної освіти та спеціальної психології для організації психолого-педагогічної діагностики, проведення реабілітаційної та корекційно-розвивальної роботи з дітьми з аутизмом.</p>
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/naukovo-teoretychnyy-analiz-diahnostyky-ta-korektsii-movlennievoho-rozvytku-osib-z-autyzmom

теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра спеціальної освіти
Формат курсу	Очний

ДОДАТОК
Схема курсу

Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.** Ресурси в Інтернеті	Самостійні завдання, год	Термін виконання
Тема 1. Основи мовлення та мовленнєвої діяльності осіб з розладами аутистичного спектра 1. Лінгвістична основа мовленнєвої діяльності 2. Розвиток мовленнєвої діяльності в онтогенезі. 3. Мовленнєві системи та їх роль в мовленні людини 4. Роль сенсорних систем в розвитку мовлення дітей з розладами аутистичного спектра	Лекція, 4 год.	2,3, 7 Інформаційні 1 Допоміжна	1. Вивчити теоретичний матеріал 2. Схематично описати мовленнєві системи (лінгвістичний, клінічний аспект) (2 год.)	До наступного заняття
Тема 2. Основи мовлення та мовленнєвої діяльності осіб з розладами аутистичного спектра	Практичне заняття, 2 год.		1. Охарактеризувати етапи, закономірності та особливості формування і розвитку мовленнєвої діяльності. 2. Описати співвідношення біологічних і соціальних факторів мовленнєвого розвитку. (2 год.)	
Тема 2. Анатомо-фізіологічні основи мовленнєвої діяльності дітей з розладами аутистичного спектра 1. Психофізіологічна характеристика мовлення дітей з розладами аутистичного спектра. 2. Онтогенетичні особливості мовлення у нормі та з розладами аутистичного спектра. 3. Причини відсутності мовлення у аутичної дитини 4. Супутні логопедичні діагнози при аутизмі, які унеможливають виникнення усного	Лекція, 4 год.	2, 3, 12, 13, 14 Інформаційні 1. Допоміжна	1. Описати будову центрального та периферичного мовленнєвого апарату, визначити його функції. 2. Діяльність мовнослухового аналізатора. 3. Діяльність мовленнєворухового апарату. (2 год.)	До наступного заняття

мовлення у дитини з РАС.				
Тема 2 Анатомо-фізіологічні основи мовлення	Практичне заняття, 2 год		<ol style="list-style-type: none"> 1. Психофізіологічна характеристика мовлення дітей з розладами аутистичного спектра. 2. Онтогенетичні особливості мовлення у нормі та з розладами аутистичного спектра. 3. Причини відсутності мовлення у аутичної дитини 4. Супутні логопедичні діагнози при аутизмі, які унеможливають виникнення усного мовлення у дитини з РАС. (4 год.)	
Тема 3 Огляд мовленнєвого розвитку при аутизмі: загальні тенденції та відхилення <ol style="list-style-type: none"> 1. Специфіка розвитку різних аспектів мовлення у осіб з РАС: фонетичний та фонологічний розвиток, лексичний запас, граматична структура. 2. Характеристики мовлення осіб з РАС: ехолалія, проблеми з прагматикою мовлення, монотонне мовлення. 3. Особливості вербальної та невербальної комунікації аутичних дітей 4. Специфіка взаємодії та комунікації з особами з РАС: стратегії побудови ефективної комунікації, адаптація середовища. 5. Етапи становлення експресивного мовлення у аутичних дітей. 	Лекція, 4 год.	1, 5, 7, 9 Допоміжна	<ol style="list-style-type: none"> 1. Узагальнити теоретичний матеріал. 2. Скласти порівняльну характеристику розвитку мови, мовлення, комунікації нормотипової дитини та дитини з РАС (2 год.) 	До наступного заняття
Тема 3. Огляд мовленнєвого розвитку при аутизмі: загальні тенденції та відхилення	Практичне заняття, 2 год.	1, 5, 7, 9	Розкрити питання <ol style="list-style-type: none"> 1. Специфіка розвитку різних аспектів мовлення у осіб з РАС: 	

			<p>фонетичний та фонологічний розвиток, лексичний запас, граматична структура.</p> <p>2. Характеристики мовлення осіб з РАС: ехолалія, проблеми з прагматикою мовлення, монотонне мовлення.</p> <p>3. Особливості вербальної та невербальної комунікації аутичних дітей</p> <p>4. Специфіка взаємодії та комунікації з особами з РАС: стратегії побудови ефективної комунікації, адаптація середовища.</p> <p>5. Етапи становлення експресивного мовлення у аутичних дітей.</p>	
<p>Тема 4. Характеристика всіх коомпонентів мовлення у осіб з розладами аутистичного спектра.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порушення звуковимови 2. Порушення лексичного та граматичного компоненту дітей з розладами аутистичного спектру в різних вікових періодах. 3. Стан прагматичного мовлення дітей з РАС. 4. Стан зв'язного мовлення дітей з РАС 	Лекція, 4 год.	1, 3, 4, 11 Допоміжна	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати матеріали лекції 2. Аналіз статей закордонних та українських дослідників з питань характеристики мови, мовлення та комунікації осіб з РАС(4 год.) 	До наступного заняття
<p>Тема 4. Характеристика всіх коомпонентів мовлення у дітей з розладами аутистичного спектра.</p>	Практичне заняття, 4 год	5,6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Порушення звуковимови 2. Порушення лексичного та граматичного компоненту дітей з розладами аутистичного спектру в різних вікових періодах. 3. Стан прагматичного мовлення дітей з РАС. 	

			4. Стан зв'язного мовлення дітей з РАС (2 год.)	
Тема 5. Методи діагностики мовленнєвих порушень при РАС: інструментальні та неінструментальні методи, оцінка мовленнєвого розвитку 1. Сучасні діагностичні методики, що використовуються у дітей з РАС. 2. Сучасні діагностичні методики з підлітками та дорослими з РАС.	Лекція, 4 год.	7, 8 Допоміжна	1. Вивчити теоретичний матеріал. 2. Розробити тези доповіді по темі «Сучасні методи діагностики мовлення дітей з РАС». (2 год.)	До наступного заняття
Тема 5. Методи діагностики мовленнєвих порушень при РАС: інструментальні та неінструментальні методи, оцінка мовленнєвого розвитку.	Практичне заняття, 2 год. Презентація, дискусія.	5,6 Допоміжна	Розкрити питання: 1. Сучасні діагностичні методики, що використовуються у дітей з РАС. 2. Сучасні діагностичні методики з підлітками та дорослими з РАС. (2 год.)	
Тема 6. Методики корекції основних проявів РАС, які використовуються в світі 1. Підходи, на які поділяються методики. 2. Основні принципи та задачі АВА – терапії. 3. Навчання опорним навичкам (PRT), його основні переваги. 4. Завдання, принципи та цілі методики TEACCH. 5. Цілі методики RDI. Ігри, які відповідають принципам RDI. 6. Задачі, які характерні для метода DIR Floortime.	Лекція, 4 год.	1, 5, 6 Допоміжна	Розробити модель корекційних методик, що дозволяють виокремити всі особливості дітей з РАС, що впливають на мовлення. (1 год.)	До наступного заняття
Тема 6. Методики корекції основних проявів РАС, які використовуються в світі	Практичне заняття, 2 год. обговорення.	6	1. Підходи, на які поділяються методики. 2. Основні принципи та задачі АВА – терапії.	

			<p>3. Навчання опорним навичкам (PRT), його основні переваги.</p> <p>4. Завдання, принципи та цілі методики TEACCH.</p> <p>5. Цілі методики RDI. Ігри, які відповідають принципам RDI.</p> <p>6. Задачі, які характерні для метода DIR Floortime.</p>	
<p>Тема 7. Логопедична робота з немовленнєвими дітьми із РАС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Коморбідність у структурі мовлення дітей з РАС. 2. Альтернативна комунікація у роботі з дітьми із РАС 3. Структура роботи над розвитком мовлення у дітей раннього віку з РАС. 4. Ефективні підходи до навчання мовлення та комунікації: раннє втручання, інтегровані методики. 5. Використання візуальних підтримок у навчанні мовлення: картки з зображеннями, піктограми, візуальні розклади. 	Лекція, 4 год.	5, 6 Допоміжна	<p>Вивчити теоретичний матеріал.</p> <p>Написати доповідь «Нетрадиційні методи корекції основних мовленнєвих симптомів РАС» або «Корекція сенсорної сфери, як чинник корекції мовлення у дітей з РАС»</p> <p>(1 год.)</p>	До наступного заняття
<p>Тема 7. Логопедична робота з немовленнєвими дітьми із РАС</p>	Практичне заняття, 2 год. Індивідуальна робота	1, 5, 6	<p>1. Розробити план – конспект практичного заняття для студентів ОПІ «Логопедія» з дисципліни «Робота логопеда з дітьми з різними порушеннями» та тему: «Робота логопеді над корекцією мовлення дітей з РАС»</p> <p>(2 год.)</p>	До практичного заняття
<p>Тема 8. Сучасні методи логокорекційної роботи з дітьми із РАС різного віку.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Огляд сучасних корекційних методик над 	Лекція, 4 год	1, 5 Допоміжна	<p>Опрацювати матеріали лекції</p> <p>(2 год.)</p>	До наступного заняття

<p>мовленням дітей з РАС.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Корекція імпресивного мовлення дітей з РАС. 3. Корекція експресивного мовлення дітей з РАС 4. Корекція письма і читання дітей з РАС 5. Методики розвитку комунікації дітей з РАС різного віку. 				
<p>Тема 8. Сучасні методи логокорекційної роботи з дітьми із РАС різного віку.</p>	<p>Практичне заняття, 2 год.</p>	<p>2, 5</p>	<p>Розкрити питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Розробити індивідуалізованих програм навчання мовлення для осіб з РАС: врахування індивідуальних особливостей, цілей та потреб. 3. Розробити лекцію для студентів ОПП «Логопедія» з дисципліни «Робота логопеда з дітьми з різними порушеннями» <p>(2 год.)</p>	<p>До практичного заняття</p>